

Ontslagvergoedingen fiscaal met rust laten

» *Albert Jan van Soelen*

Op dinsdag 15 februari behandelt de Eerste Kamer een wetsvoorstel over de fiscale behandeling van vut-uitkeringen. Daarmee wordt — geheel ten onrechte — ook een frontale aanval ingezet op het fiscale regime voor ontslagvergoedingen. De Tweede Kamer moet zijn tanden laten zien.

Fiscaal worden alle ontslagvergoedingen, voorzover die worden gebruikt om een 'periodieke uitkering' aan te kopen, nu op dezelfde wijze behandeld als vut-uitkeringen: de zogenoemde aanspraken zijn vrijgesteld, terwijl de latere uitkeringen belast zijn. Kern van het wetsvoorstel is dat vut-uitkeringen fiscaal zodanig onaantrekkelijk worden gemaakt, dat werkgevers en werknemers deze met onmiddellijke ingang zullen afschaffen. Onder het nieuwe regime, dat ook

De totale belastingheffing kan oplopen tot boven honderd procent van de bate

nog eens met terugwerkende kracht tot 1 januari 2005 in werking moet treden, blijven de aanspraken op vut-uitkeringen onbelast, maar moet, simpel gezegd, over vut-uitkeringen niet één maar tweemaal belasting worden betaald.

Er wordt daartoe een speciale 'turboheffing' geïntroduceerd, met een vast tarief van 52 procent. Deze nieuwe additionele loonheffing is verschuldigd door werkgevers die premies voor vut-uitkeringen betalen of deze uitkeringen (laten) voldoen aan vut-gerechtigden. Het verraderlijke is dat de uitkeringen bij de uiteindelijke ontvangers belast blijven met loon- en inkomstenbelasting. Het effect laat zich raden: de totale belastingheffing kan oplopen tot boven honderd procent van de bate. Om te voorkomen dat de sociale partners langs allerlei omwegen toch proberen bestaande vut-regimes te continueren, is in het wetsvoorstel geregeld dat de turboheffing van toepassing wordt op nagenoeg alle uitkerin-

gen die mede tot doel hebben de periode tot 65 jaar (het begin van AOW of regulier pensioen) te overbruggen. Dit betekent dat ook een groot deel van de ontslagvergoedingen er niet aan ontkomt.

De VVD-fractie in de Eerste Kamer heeft staatssecretaris Joop Wijn gevraagd om de toepasselijkheid van de turboheffing op collectieve en op individuele ontslagvergoedingen duidelijk af te bakenen. Wijn spreekt in zijn antwoord de zalvende woorden dat hij nieuwe resoluties zal uitvaardigen als daaraan in de praktijk behoefte blijkt te bestaan. Daarin kan, zo suggereert Wijn, bijvoorbeeld worden geregeld dat ontslagvergoedingen die eindigen voordat de ex-werknemer 55 jaar wordt van de toepassing van de turboheffing worden uitgesloten. Dit lijkt prachtig, maar laat de praktijk zitten met het feit dat de exacte reikwijdte van een nieuwe strafheffing — en van een belastingdruk die hoger is dan de bate zelf — wordt overgelaten aan de welwillendheid van een politieke ambtsdrager. Iedere rechtenstudent leert tijdens zijn eerste colleges dat dit nu juist niet de bedoeling is van de scheiding tussen wetgevende en uitvoerende macht. Afgezien van dit principiële punt: wat is er op tegen om in de wet vast te leggen dat de turboheffing niet van toepassing is op uitkeringen die het gevolg zijn van een collectief of van een individueel ontslag? En om een verdergaande toepassing van deze strafheffing niet eerder te overwegen dan nadat is gebleken dat de sociale partners bestaande vut-regelingen proberen voort te zetten door deze 'om te katten' naar ontslagvergoedingen? Het valt te hopen dat de Eerste Kamer Wijn volgende week tot de orde roept.

Los van dit alles is er ook nog het probleem van het rammelende overgangsrecht. Als de wetgever besluit dat ook ontslagvergoedingen onder de nieuwe turboheffing moeten vallen, dan zou tijdens de Eerste-Kamerbehandeling ten minste duidelijk moeten worden dat alle aanspraken op ontslagvergoedingen die zijn toegekend vóórdat de nieuwe wet door de Eerste Kamer is aangenomen, verschoond blijven van de nieuwe strafheffing. Ook dit is tot op heden niet goed geregeld. Om misbruik te voorkomen zou hieraan de voorwaarde verbonden kunnen worden dat de desbetreffende aanspraken tevens uiterlijk deze week zijn gefinancierd op kapitaaldeckingsbasis.

Mr A.J. van Soelen is fiscalist en compagnon bij Spigthoff Advocaten & Belastingadviseurs te Amsterdam.

